



Joulukuu 2012

**OHJEITA TOIMIVALTAISILLE VIRANOMAISILLE SEURAAVAN  
EU-LAINSÄÄDÄNNÖN NOUDATTAMISEN VALVONTAA  
VARTEN:**

**Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1169/2011, annettu 25. lokakuuta 2011, elintarviketietojen antamisesta kuluttajille, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 1924/2006 ja (EY) N:o 1925/2006 muuttamisesta sekä komission direktiivin 87/250/ETY, neuvoston direktiivin 90/496/ETY, komission direktiivin 1999/10/EY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/13/EY, komission direktiivien 2002/67/EY ja 2008/5/EY sekä komission asetuksen (EY) N:o 608/2004 kumoamisesta**

**ja**

**neuvoston direktiivi 90/496/ETY, annettu 24. syyskuuta 1990, elintarvikkeiden ravintoarvomerkinnoistä**

**ja**

**Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/46/EY, annettu 10. kesäkuuta 2002, ravintolisiä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä**

**siltä osin kuin on kyse pakkausmerkinnöissä ilmoitettujen ravintoarvojen sallittujen poikkeamien asettamisesta**

**VASTUUVAPAAUSLAUSEKE**

**”Tämä ei ole virallinen oikeudellinen asiakirja, ja riitatilanteissa lain tulkinnasta vastaa viime kädessä Euroopan unionin tuomioistuin.”**

**Huomautukset**

**Asiakirja kehittyy koko ajan, ja sitä päivitetään toimivaltaisten viranomaisten kokemusten tai toimitettujen tietojen huomioon ottamiseksi**

## 1. JOHDANTO

Ravintoarvomerkintöjen sallitut poikkeamat eli toleranssirajat ovat tärkeitä, koska ei ole mahdollista, että elintarvikkeet sisältäisivät aina täsmälleen merkinnöissä olevat ravintoainepitoisuudet luonnollisen vaihtelun sekä tuotantoon ja varastointiin liittyvän vaihtelun vuoksi. Elintarvikkeiden ravintoainepitoisuuden ei kuitenkaan pitäisi poiketa merkittävästi pakkausmerkinnöissä olevista arvoista siinä määrin, että ne johtaisivat kuluttajia harhaan.

Tämä asiakirja on laadittu komission yksikköjen ja jäsenvaltioiden edustajien yhteisestä sopimuksesta. Tässä asiakirjassa annettuja ohjeita ei voida pitää lainsäädännön virallisena tulkintana, koska virallisesta tulkinnasta vastaavat yksinomaan lainkäyttöviranomaiset eli kansalliset tuomioistuimet ja Euroopan unionin tuomioistuin.

Jäsenvaltioita muistutetaan, että kun näistä ohjeista on päästy sopimukseen, kaikki valvontatoimet, jotka toteutetaan pakkausmerkintävaatimusten noudattamisen varmistamiseksi, ottaen huomioon esitetyt sallitut poikkeamat, on sisällytettävä monivuotisiin kansallisiin valvontasuunnitelmiin, joita edellytetään rehu- ja elintarvikelainsäädännön sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia koskevien sääntöjen mukaisuuden varmistamiseksi suoritetusta virallisesta valvonnasta 29. huhtikuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 882/2004<sup>1</sup> (johon viitataan jäljempänä nimityksellä ”asetus (EY) N:o 882/2004”) 41 artiklassa. Jäsenvaltioiden on myös raportoitava vuosittain komissiolle näiden tarkastusten tuloksista asetuksen (EY) N:o 882/2004 44 artiklan mukaisesti. Tämän yhteydessä toivotaan, että jäsenvaltiot ilmoittavat komissiolle suoritettujen testien lukumäärän, testatut elintarvikeryhmät, testitulokset verrattuna kontrolliarvoihin sekä tehdyt päätökset (esim. toimenpiteet, joihin ryhdyttiin, jos mitatut arvot olivat ilmoitetun arvon sallitun poikkeaman ulkopuolella). Saatujen kokemusten perusteella komissio ja jäsenvaltiot voivat keskustella ja sopia muutoksista ohjeisiin. Myös sidosryhmiä kuullaan.

Komissio suosittaa, että mukautettaessa virallista valvontaa näiden EU-ohjeiden mukaiseksi noudatettaisiin käytännönläheistä ja oikeasuhteista lähestymistapaa. Sen vuoksi on hyväksyttävää, että tietyn ajanjakson ajan sovelletaan siirtymäkautta, jonka olisi päätyttävä viimeistään 13. joulukuuta 2014. Talouden toimijoille olisi ilmoitettava asiasta. Jäsenvaltiot, joissa oli jo voimassa sallittuja poikkeamia koskevia kansallisia säännöksiä ennen näiden ohjeiden julkaisemista, voivat harkintansa mukaan soveltaa siirtymäkautta sellaisten tuotteiden valvontaan, joiden pakkausmerkinnät on tehty ennen siirtymäkautta ja sen aikana.

### 1.1 Ohjeiden soveltamisala

Tämä asiakirja (josta jäljempänä käytetään nimitystä ”ohjeet”) on laadittu ohjeiden antamiseksi jäsenvaltioiden valvontaviranomaisille ja elintarvikealan toimijoille sallituista poikkeamista ravintoarvomerkintöjen kannalta. Sallitulla poikkeamalla tarkoitetaan hyväksyttävää eroa pakkausmerkinnässä ilmoitetun ja virallisessa valvonnassa vahvistetun ravintoarvon välillä ”ravintoarvoilmoituksen” tai ”ravintoarvomerkinän” yhteydessä, sellaisina kuin ne on kuvattu elintarviketietojen antamisesta kuluttajille 25. lokakuuta 2011 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1169/2011<sup>2</sup> ja elintarvikkeiden ravintoarvomerkinnoistä 24. syyskuuta 1990 annetussa neuvoston direktiivissä 90/469/ETY<sup>3</sup>, sekä ravintolisiä koskevien merkintöjen yhteydessä, sellaisena kuin ne on kuvattu ravintolisiä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 10. kesäkuuta 2002 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2002/46/EY<sup>4</sup>.

Näitä ohjeita voidaan soveltaa yleisesti myös elintarvikkeiden ravintoarvomerkintöihin vitamiinien, kivennäisaineiden ja eräiden muiden aineiden lisäämisestä elintarvikkeisiin annetun Euroopan parlamentin

---

<sup>1</sup> EUVL L 165, 30.4.2004, s. 1–141.

<sup>2</sup> EUVL L 304, 22.11.2011, s. 18.

<sup>3</sup> EYVL L 276, 6.10.1990, s. 40.

<sup>4</sup> EYVL L 183, 12.7.2002, s. 51

ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1925/2006<sup>5</sup> ja elintarvikkeita koskevista ravitsemus- ja terveystuotteista 20. joulukuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1924/2006<sup>6</sup> nojalla. Näitä sallittuja poikkeamia koskevia ohjeita annetaan tämän asiakirjan kohdissa 3 ja 4.

Jäsenvaltioiden valvontaviranomaiset mittaavat ravintoaineiden ja muiden aineiden pitoisuuksia valvoakseen, noudatetaanko niissä pitoisuuksia, jotka on täsmennetty ravitsemustuotteiden käytön edellytyksissä asetuksen (EY) N:o 1924/2006 liitteessä ja terveystuotteiden käytön edellytyksissä kyseisen asetuksen täytäntöönpanotoimenpiteissä. Valvonnassa sovellettavat sallitut poikkeamat esitetään tämän asiakirjan kohdassa 5.

Elintarvikkeisiin lisättyjen vitamiinien ja kivennäisaineiden pitoisuuksia säännellään asetuksella (EY) N:o 1925/2006, ja jäsenvaltioiden valvontaviranomaiset mittaavat niitä valvoakseen, noudatetaanko niissä ravintoarvomerkinnöissä ilmoitettuja ravintoaineiden pitoisuuksia. Valvonnassa sovellettavat sallitut poikkeamat esitetään tämän asiakirjan kohdassa 5.

Ohjeet eivät kata elintarvikkeisiin lisättyjen vitamiinien ja kivennäisaineiden pitoisuuksien ilmoitettujen arvojen sallittuja poikkeamia, jos kansallisissa säännöksissä veloitetaan tällaiseen lisäämiseen asetuksen (EY) N:o 1925/2006 11 artiklan mukaisesti. Ohjeet eivät myöskään kata sallittuja poikkeamia, jotka liittyvät erityisravinnoksi tarkoitetuista elintarvikkeista 6. toukokuuta 2009<sup>7</sup> annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2009/39/EY säänneltyjen elintarvikkeiden ilmoitettuihin arvoihin.

## **1.2 Pakkausmerkinnässä ilmoitettujen ravintoarvojen valvontaan liittyvät lainsäädäntöpuutteet**

Elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä 28. tammikuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 178/2002<sup>8</sup> (yleinen elintarvikkeasetus) 17 artiklassa säädetään, että jäsenvaltioiden on pantava elintarvikelainsäädäntö täytäntöön sekä seurattava ja valvottava, että kaikissa tuotannon, jalostuksen ja jakelun vaiheissa toimivat elintarvike- ja rehualan toimijat noudattavat elintarvikelainsäädännön vaatimuksia. Tätä varten jäsenvaltioiden on pidettävä yllä järjestelmää, jossa suoritetaan virallista valvontaa ja muita olosuhteiden kannalta tarkoituksenmukaisia toimia.

Asetuksen (EY) N:o 882/2004 3 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että virallisia valvontatoimia toteutetaan säännöllisesti, riskien mukaan ja sopivin väliajoin asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi ottaen huomioon

- tunnistetut riskit, jotka liittyvät eläimiin, rehuihin tai elintarvikkeisiin, rehu- tai elintarvikekeyrityksiin, rehujen tai elintarvikkeiden käyttöön, rehujen tai elintarvikkeiden turvallisuuteen taikka eläinten terveyteen tai hyvinvointiin mahdollisesti vaikuttaviin prosesseihin, materiaaleihin, aineisiin, toimiin tai toimintaan;
- se, miten rehu- tai elintarvikealan toimijat ovat aiemmin noudattaneet rehu- tai elintarvikelainsäädäntöä tai eläinten terveyttä ja hyvinvointia koskevia sääntöjä;
- mahdollisesti suoritettujen omien tarkastusten luotettavuus; ja
- tiedot, jotka saattavat viitata säännösten noudattamatta jättämiseen.

Virallista valvontaa on sovellettava samalla tavalla tuotteiden unionin ulkopuolelle suuntautuvaan vientiin, markkinoille saattamiseen unionissa sekä maahantuontiin kolmansista maista. Jäsenvaltioiden on myös

---

<sup>5</sup> EUVL L 404, 30.12.2006, s. 26.

<sup>6</sup> EUVL L 404, 30.12.2006, s. 9.

<sup>7</sup> EUVL L 124, 20.5.2009, s. 21.

<sup>8</sup> EYVL L 31, 1.2.2002, s. 1.

toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että toiseen jäsenvaltioon lähetettäväksi tarkoitettuja tuotteita valvotaan yhtä huolellisesti kuin sen oman alueen markkinoille saatettaviksi tarkoitettuja tuotteita.

Pakkausmerkinnässä ilmoitettujen ravintoarvojen valvontaan sovelletaan edellä mainittujen yleisten valvontasäännösten lisäksi seuraavia kolmea säädöstä:

- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1169/2011, annettu 25. lokakuuta 2011, elintarviketietojen antamisesta kuluttajille**
- **Neuvoston direktiivi 90/496/ETY, annettu 24. syyskuuta 1990, elintarvikkeiden ravintoarvomerkinnöistä**
- **Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/46/EY, annettu 10. kesäkuuta 2002, ravintolisiä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä.**

Asetusta (EU) N:o 1169/2011 sovelletaan 13. joulukuuta 2014 lähtien ja samalla direktiivi 90/496/ETY kumotaan.

Yhden tai useamman edellä mainitun säädöksen ravintoarvomerkintöjä koskevia sääntöjä sovelletaan myös asetukseen (EY) N:o 1924/2006, asetukseen (EY) N:o 1925/2006 ja direktiiviin 2009/39/EY, sanotun kuitenkaan rajoittamatta eri säädöksiin sisältyvien erityissäännösten soveltamista.

Direktiivin 90/496/ETY ja asetuksen (EU) N:o 1169/2011 mukaan energia- ja ravintoainepitoisuus olisi ilmoitettava keskiarvona, jolla tarkoitetaan arvoa, joka parhaiten edustaa sitä ravintoaineen määrää, jonka kyseinen elintarvike sisältää, ja jossa otetaan huomioon elintarvikkeiden luonnollinen vaihtelu, vuodenaikojen vaihtelu, kulutusmallit ja muut tekijät, jotka voivat aiheuttaa vaihtelua todellisessa arvossa. Ilmoitettujen arvojen on tapauksen mukaan oltava keskiarvoja, jotka perustuvat

- a) valmistajan tekemään analyysiin elintarvikkeesta;
- b) laskelmaan, joka on tehty käytettyjen ainesosien tunnettujen tai todellisten keskiarvolukujen perusteella;
- c) laskelmaan, joka perustuu yleisesti tunnettuun ja hyväksytyyn tietoon.

## **2. YLEISET PERIAATTEET**

Ravintoaineen todellinen määrä tuotteessa verrattuna pakkausmerkinnässä ilmoitettuun arvoon voi vaihdella eri syistä; syynä voi olla esimerkiksi se, mistä arvot on saatu (arvot johdettu asiakirjalähteistä ja laskettu valmistusohjeen eikä analyysin perusteella), tai vaihteluun voi vaikuttaa analyysin tarkkuus, raaka-aineiden vaihtelu, jalostuksen vaikutus, ravintoaineen stabiilius sekä varastointi-olosuhteet ja -aika.

### **2.1 Sallitut poikkeamat ja elintarviketurvallisuuteen liittyvät seikat**

Kun asetetaan sallittuja poikkeamia elintarvikkeisiin lisättäville vitamiineille ja kivennäisaineille, myös ravintolisille, on otettava huomioon elintarviketurvallisuus. Vitamiinien ja kivennäisaineiden liiallisella käytöllä saattaa olla haitallisia vaikutuksia, ja siksi on tarpeen asettaa enimmäismäärät, kun niitä lisätään elintarvikkeisiin tai niitä esiintyy ravintolisissä. Vitamiinien ja kivennäisaineiden enimmäismäärien vahvistamista koskevat säännökset sisältyvät vitamiinien, kivennäisaineiden ja eräiden muiden aineiden lisäämisestä elintarvikkeisiin annettuun asetukseen (EY) N:o 1925/2006 ja ravintolisistä annettuun direktiiviin 2002/46/EY. Ilmoitetun arvon sallittu poikkeama voi vaihdella niin, että se ylittää elintarvikkeisiin lisättyjen tai ravintolisiin sisältyvien vitamiinien tai kivennäisaineiden enimmäismäärän, joka on yhdenmukaistettu EU-tasolla asetuksen (EY) N:o 1925/2006 ja direktiivin 2002/46/EY säännösten mukaisesti. Tällöin enimmäismäärä on ensisijainen ilmoitetun arvon sallitun poikkeaman vaihteluväliin nähden, minkä vuoksi se rajoittaa ilmoitetun arvon sallitun poikkeaman ylintä arvoa.

Jos elintarvikkeissa ja ravintolisissä esiintyviä enimmäismääriä koskevia yhdenmukaistettuja sääntöjä ei ole, jäsenvaltiot voivat antaa kansallisia sääntöjä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 34 ja 36 artiklan mukaisesti. Tällöin niiden on kuitenkin noudatettava myös asetuksessa (EY) N:o 1925/2006 ja direktiivissä 2002/46/EY säädetyt kriteerit. Jos ilmoitetun arvon sallitun poikkeaman vaihteluväli ylittää jäsenvaltioiden kansallisissa säännöissä vahvistetun enimmäismäärän, tällaisten seikkojen käsittelemiseen ennen näiden ohjeiden hyväksymistä sovellettu käytäntö voidaan pitää voimassa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 34 ja 36 artiklan mukaisesti, jolloin jäsenvaltioiden on noudatettava myös asetuksessa (EY) N:o 1925/2006 ja direktiivissä 2002/46/EY säädetyt kriteerit.

Heti kun EU-lainsäädännössä on vahvistettu yhdenmukaistetut säännöt vitamiinien ja kivennäisaineiden enimmäismääristä elintarvikkeissa ja ravintolisissä, on harkittava, olisiko näitä ohjeita tarkistettava.

### **2.2 Vaatimustenmukaisuus säilyvyysajan aikana**

Mitattujen arvojen olisi oltava ilmoitettujen arvojen sallittujen poikkeamien puitteissa koko säilyvyysajan.

### **2.3 Sallitun poikkeaman vaihteluvälien soveltaminen näiden ohjeiden kohtaan 3 ja 5.2**

Ravintoarvomerkintöjen sallitut poikkeamat ovat tärkeitä, koska ei ole mahdollista, että elintarvikkeet sisältäisivät aina täsmälleen merkinnöissä olevat energia- ja ravintoainepitoisuudet luonnollisen vaihtelun sekä tuotantoon ja varastointiin liittyvän vaihtelun vuoksi. Elintarvikkeiden ravintoainepitoisuuden ei kuitenkaan pitäisi poiketa merkittävästi pakkausmerkinnöissä olevista arvoista siinä määrin, että poikkeamat johtaisivat kuluttajia harhaan. Ilmoitettujen arvojen on tapauksen mukaan oltava keskiarvoja, jotka perustuvat

- a) valmistajan tekemään analyysiin elintarvikkeesta;
- b) laskelmaan, joka on tehty käytettyjen ainesosien tunnettujen tai todellisten keskiarvolukujen perusteella; tai
- c) laskelmaan, joka perustuu yleisesti tunnettuun ja hyväksytyyn tietoon.

Riippumatta siitä, minkä perusteella ravintoarvoilmoitukset on tehty, elintarvikealan toimijoiden on toimittava vilpittömästi varmistaakseen niiden paikkansapitävyyden mahdollisimman hyvin. Ilmoitettujen arvojen olisi erityisesti oltava mahdollisimman lähellä eri elintarvike-erien keskiarvoja, eikä niitä pitäisi vahvistaa määritetyn sallitun poikkeaman vaihteluvälin kumpaankaan ääripäähän. Sellaisten ravintoaineiden osalta, joiden saantia kuluttajat yleisesti haluavat vähentää (esim. rasvat, sokerit ja suola/natrium), ilmoitettuja arvoja ei pitäisi vahvistaa sallitun poikkeaman alemmalle vaihteluvälille, jos mitattu tai laskettu keskiarvo on korkeampi kuin tämä ilmoitettu arvo. Sellaisten ravintoaineiden osalta, joiden saantia kuluttajat yleisesti haluavat lisätä, ilmoitettuja arvoja ei pitäisi vahvistaa sallitun poikkeaman ylemmälle vaihteluvälille, jos mitattu tai laskettu keskiarvo on alempi kuin tämä ilmoitettu arvo.

#### **2.4 Huomioon otettavat seikat, kun mitattu arvo on ilmoitetun arvon sallitun poikkeaman ulkopuolella**

Jos mitattu arvo on ilmoitetun arvon sallitun poikkeaman ulkopuolella, olisi tehtävä erityinen arvio sen päättämiseksi, olisiko toteutettava joitakin toimenpiteitä. Tässä arvioinnissa olisi otettava huomioon esimerkiksi seuraavat näkökohdat:

- a) kyseinen ravintoaine
- b) poikkeaman suuruus
- c) poikkeaman laatu (yli- vai aliarviointi) suhteessa kyseiseen ravintoaineeseen
- d) ravintoaineen luonnollinen suuri vaihtelu, mukaan lukien kausivaihtelu
- e) ravintoaineiden erityisen nopea hajoaminen joissakin elintarvikematriiseissa
- f) ravintoaineiden erityisen suuri analyttinen vaihtelu tietyssä elintarvikematriisissa
- g) tuotteen erityisen alhainen homogeenisuus, joka johtaa tuotteen ravintoainesisällön erityisen suureen vaihteluun, jota näytteenottomenettely ei korjaa
- h) suurin osa erästä otetuista näytteistä asettuu sallitun poikkeaman vaihteluvälille, jos tällaisia tietoja on saatavilla
- i) ilmoitetun ravintoarvon vahvistamista koskevan valmistajan menetelmän pätevyys
- j) yrityksen itsevalvonnan toiminta yleisesti
- k) yrityksen aiemmat ongelmat tai siihen kohdistuneet sanktiot.

Nämä seikat vaikuttavat myös sanktioiden asteeseen, jos niitä pidetään tarpeellisina (esim. laajennetut ohjeet, varoitus, täytöntöönpanoilmoitus tai sakko).

Valmistajia voidaan pyytää toimittamaan perusteet sallituista poikkeamista poikkeamiseen ja tarkat tiedot erityisistä syistä.

### 3. MUIDEN ELINTARVIKKEIDEN KUIN RAVINTOLISIEN RAVINTOARVOILMOITUKSIA KOSKEVAT SALLITUT POIKKEAMAT

Sellaisten ravintoaineiden, joiden osalta ravitsemus- tai terveysväite esitetään asetuksen (EY) N:o 1924/2006 mukaisesti, ravintoarvoilmoituksiin ja asetuksen (EY) N:o 1925/2006 mukaisesti lisättyihin vitamiineihin ja kivennäisaineisiin voidaan soveltaa eri sallittuja poikkeamia, jotka täsmennetään kohdassa 5.

Lueteltuihin sallitun poikkeaman arvoihin sisältyy mitattuun arvoon liittyvä mittausepävarmuus. Sen vuoksi mittausepävarmuutta ei tarvitse enää ottaa huomioon päätettäessä, onko mitattu arvo ilmoitetun arvon mukainen.

**Taulukko 1: Muiden elintarvikkeiden kuin ravintolisien sallitut poikkeamat, joihin sisältyy mittausepävarmuus**

	Sallitut poikkeamat elintarvikkeissa (sisältää mittausepävarmuuden)	
<b>Vitamiinit</b>	+50%*	-35%
<b>Kivennäisaineet</b>	+45%	-35%
<b>Hiihihydraatit</b>	<10 g / 100 g:	±2 g
<b>Sokerit</b>	10–40 g / 100 g:	±20%
<b>Proteiini</b>	>40 g / 100 g:	±8 g
<b>Kuitu</b>		
<b>Rasva</b>	<10 g / 100 g:	±1,5 g
	10–40 g / 100 g:	±20%
	>40 g / 100 g:	±8 g
<b>Tyydyttyneet rasvat,</b>	<4 g / 100 g:	±0,8 g
<b>Kertatyydyttymättömät rasvat,</b>	≥4g / 100 g:	±20%
<b>Monitydyttymättömät rasvat</b>		
<b>Natrium</b>	<0,5 g / 100 g:	±0,15 g
	≥0,5 g / 100 g:	±20%
<b>Suola</b>	<1,25 g / 100 g:	±0,375 g
	≥1,25 g / 100 g:	±20%

\*\* nesteessä esiintyvän C-vitamiinin osalta voidaan hyväksyä korkeampi sallitun poikkeaman yläraja

#### **Esimerkki 1:**

- Elintarviketuote, jossa ravintoarvoilmoituksen mukaan on sokereita 8,5 g eikä sokeripitoisuudesta esitetä väitteitä.
- Kohdassa 6 esitettyjen pyöristysohjeiden mukaan tämä tarkoittaa 8,45 – 8,54 g sokereita /100 g.
- Sallitun poikkeaman alaraja: alempi arvo (8,45) miinus sokereiden sallitun poikkeaman alaraja, joka on 2 g (ks. kohta 3);  $8,45 - 2 = 6,45$  g/100 g; kohdassa 6 esitettyjen pyöristysohjeiden mukaan sallittu vähimmäispoikkeama on 6,5 g/100 g.
- Sallitun poikkeaman yläraja: ylempi arvo (8,54) plus sokereiden sallitun poikkeaman yläraja, joka on 2 g (ks. kohta 3);  $8,54 + 2 = 10,54$  g/100 g; kohdassa 6 esitettyjen pyöristysohjeiden mukaan sallittu enimmäispoikkeama on 11 g/100 g.
- Jos virallisessa valvonnassa havaitaan, että sokeripitoisuus
  - on vaihteluvälillä 6,5–11 g/100 g, tuotteen katsotaan olevan sallitun poikkeaman vaihteluvälillä kohdassa 3 esitettyjen kriteerien perusteella;

- on ilmoitetun arvon (8,5 g) ja sallitun poikkeaman ylärajan välillä, olisi syytä valvoa, noudatetaanko kohtaa 2.3
- on vaihteluvälin 6,5–11 g /100 g ulkopuolella, olisi otettava huomioon kohta 2.4, jossa annetaan esimerkkejä seikoista, jotka on otettava huomioon, jos mitattu arvo on ilmoitetun arvon sallitun poikkeaman ulkopuolella.

#### 4. RAVINTOLISISSÄ OLEVIEEN VITAMIINIEN JA KIVENNÄISAINIEN SALLITUT POIKKEAMAT

Ravintolisissä olevien vitamiinien ja kivennäisainien sallitut poikkeamat vahvistetaan ottaen huomioon kaikki vaihtelua koskevat tekijät; lueteltuihin sallittuihin poikkeamiin sisältyy mitattuun arvoon liittyvä mittausepävarmuus. Sen vuoksi mittausepävarmuutta ei tarvitse enää ottaa huomioon päätettäessä, onko mitattu arvo ilmoitetun arvon mukainen.

**Taulukko 2: Ravintolisien sallitut poikkeamat, mukaan luettuna mittausepävarmuus**

	Ravintolisien sallitut poikkeamat (sisältää mittausepävarmuuden)	
Vitamiinit	+50%**	-20%
Kivennäisaineet	+45%	-20%

\*\* nesteessä esiintyvän C-vitamiinin osalta voidaan hyväksyä korkeampi sallitun poikkeaman yläraja

#### Esimerkki 2:

- Ravintolisä, jossa ravintoarvoilmoituksen mukaan on foolihappoa 125 µg / yksikkö eikä foolihappopitoisuudesta esitetä väitteitä.
- Kohdassa 6 esitettyjen pyöristysohjeiden mukaan tämä tarkoittaa 124,5 – 125,4 µg foolihappoa / yksikkö.
- Sallitun poikkeaman alaraja: alempi arvo (124,5) miinus vitamiinien sallitun poikkeaman alaraja, joka on 20 % (ks. kohta 4) (20 % 124,5:stä = 24,9);  $124,5 - 24,9 = 99,6$  µg / yksikkö, ja kohdassa 6 esitettyjen pyöristysohjeiden mukaan sallittu vähimmäispoikkeama on 99,6 µg / yksikkö.
- Sallitun poikkeaman yläraja: ylempi arvo (125,4) plus vitamiinien sallitun poikkeaman yläraja, joka on 50 % (ks. kohta 4) (50 % 125,4:stä = 62,7);  $125,4 + 62,7 = 188,1$  µg / yksikkö, ja kohdassa 6 esitettyjen pyöristysohjeiden mukaan sallittu enimmäispoikkeama on 188 µg / yksikkö.
- Jos virallisessa valvonnassa havaitaan, että foolihappopitoisuus
  - on vaihteluvälillä 99,6–188 µg / yksikkö, tuotteen katsotaan olevan sallitun poikkeaman vaihteluvälillä kohdassa 4 esitettyjen kriteerien perusteella;
  - on vaihteluvälin 99,6–188 µg / yksikkö ulkopuolella, olisi otettava huomioon kohta 2.4, jossa annetaan esimerkkejä seikoista, jotka on otettava huomioon, jos mitattu arvo on ilmoitetun arvon sallitun poikkeaman ulkopuolella.



## **5. SALLITUT POIKKEAMAT VALVOTTAESSA, OVATKO RAVINTOAINEIDEN JA MUIDEN AINEIDEN TASOT ASETUKSESSA (EY) N:o 1924/2004 TÄSMENNETTYJEN TASOJEN MUKAISET, JA VALVOTTAESSA ELINTARVIKKEISIIN ASETUKSEN (EY) N:o 1925/2006 MUKAISESTI LISÄTTÄVIEN VITAMIINIEN JA KIVENNÄISAINEIDEN TASOJA**

Tätä kohtaa sovelletaan ravintoaineisiin ja muihin aineisiin, joista on esitetty ravitsemus- tai terveystuoteasetuksen (EY) N:o 1924/2006 mukaisesti, sekä asetuksen (EY) N:o 1925/2006 mukaisesti lisättyihin vitamiineihin ja kivennäisaineisiin.

Jäsenvaltioiden valvontaviranomaiset mittaavat elintarvikkeissa olevien ravintoaineiden ja muiden aineiden tasot valvoakseen, noudatetaanko tuotteissa, joista on esitetty ravitsemus- ja terveystuotteita, niitä ravintoaineiden ja muiden aineiden tasojen, jotka on täsmennetty näiden väitteiden käyttöedellytyksissä. Ravitsemusväitteiden käyttöedellytykset esitetään ravitsemus- ja terveystuotteita koskevan asetuksen (EY) N:o 1924/2006 liitteessä, ja terveystuotteiden käyttöedellytykset esitetään täytöntöönpanotoimenpiteissä, joilla sallitaan terveystuotteet. Esimerkkejä asetuksen (EY) N:o 1924/2006 liitteessä esitetystä ravintoaineiden tasojen ovat rasvatasot väitteen ”vähärasvainen” käyttämiseksi, vitamiini- ja kivennäisainetasot väitteen ”[vitamiinin nimi] ja/tai [kivennäisaineen nimi] lähde” käyttämiseksi tai tasot, jotka on täsmennetty eri aineille terveystuotteiden käyttöedellytyksissä. Kaikki sallitut ravitsemus- ja terveystuotteet käyttöehtoineen julkaistaan unionin ravitsemus- ja terveystuotteiden rekisterissä<sup>9</sup>.

Jäsenvaltioiden valvontaviranomaiset mittaavat lisäksi asetuksella (EY) N:o 1925/2006 säänneltyjen elintarvikkeisiin lisättyjen vitamiinien ja kivennäisaineiden pitoisuuksia valvoakseen, ovatko ne ravintoarvomerkkinöissä ilmoitettujen vitamiini- ja kivennäisainepitoisuuksien mukaiset.

Riippumatta siitä, sovelletaanko kohdassa 5.1, 5.2, 5.3 vai 5.4 esitettyjä sääntöjä, tasojen ei pitäisi ylittää EU-tasolla yhdenmukaistettuja vitamiinien ja kivennäisaineiden enimmäismääriä vitamiinien, kivennäisaineiden ja eräiden muiden aineiden lisäämisestä elintarvikkeisiin annetun asetuksen (EY) N:o 1925/2006 ja ravintolisistä annetun direktiivin 2002/46/EY säännösten mukaisesti. Jos elintarvikkeissa ja ravintolisissä esiintyviä enimmäismääriä koskevia yhdenmukaistettuja sääntöjä ei ole, jäsenvaltiot voivat antaa kansallisia sääntöjä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 34 ja 36 artiklan mukaisesti. Tällöin niiden on kuitenkin noudatettava myös asetuksessa (EY) N:o 1925/2006 ja direktiivissä 2002/46/EY säädettyjä kriteereitä. Jos ilmoitetun arvon sallitun poikkeaman vaihteluväli ylittää jäsenvaltioiden kansallisissa säännöissä vahvistetun enimmäismäärän, tällaisten seikkojen käsittelemiseen ennen näiden ohjeiden hyväksymistä sovellettu käytäntö voidaan pitää voimassa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 34 ja 36 artiklan mukaisesti, jolloin jäsenvaltioiden on noudatettava myös asetuksessa (EY) N:o 1925/2006 ja direktiivissä 2002/46/EY säädettyjä kriteereitä.

**5.1 Ravintoaineiden tai muiden aineiden, joista on esitetty väite, ilmoitetut arvot ovat samat kuin ravintoaineiden tai muiden aineiden tasot, jotka täsmennetään väitteiden käyttöedellytyksissä tai elintarvikkeisiin lisättyjen vitamiinien ja kivennäisaineiden ilmoitetut arvot ovat samat kuin vitamiinien ja kivennäisaineiden vähimmäistasot, joiden edellytetään olevan elintarvikkeessa asetuksen (EY) N:o 1925/2006 säännösten mukaisesti**

Sen varmistamiseksi, että kuluttajia ei johdeta harhaan ravitsemus- ja terveystuotteilla, etenkin jos väitetty ravitsemuksellinen ja/tai fysiologinen vaikutus saavutetaan, kun elintarvikkeessa on tietty määrä ravintoainetta tai muuta ainetta, josta väite on esitetty, sallittua poikkeamaa, johon sisältyy vain mittausepävarmuus<sup>10</sup>, sovelletaan väitteen käyttöehdoissa täsmennetyin ravintoaineiden tai muiden aineiden

<sup>9</sup> <http://ec.europa.eu/nuhclaims/>.

<sup>10</sup> Mittausepävarmuus määritetään kunkin analysoidun arvon osalta.

ilmoitetun tason toiseen puoleen. Ilmoitettujen arvojen toisella puolella voidaan hyväksyä sallittu poikkeama, joka on laajempi kuin mittausepävarmuus. Ravintoaineiden ja muiden aineiden tasot, joita voidaan käyttää ravitsemus- ja terveystuotteissa, voivat olla vähimmäis- tai enimmäistasoja. Jos on täsmennetty vain enimmäis- muttei vähimmäistasoa, enimmäispuolen poikkeamien osalta sovelletaan vain mittausepävarmuutta, kun taas vähimmäispuolen poikkeamat voidaan hyväksyä sallitun poikkeaman vaihteluvälillä, joka on esitetty jäljempänä taulukossa 3 ("sallitun poikkeaman 1-puoli" tai "sallitun poikkeaman 2-puoli"). Jos on täsmennetty vain vähimmäis- muttei enimmäistasoa, vähimmäispuolen poikkeamien osalta sovelletaan vain mittausepävarmuutta, kun taas enimmäispuolen poikkeamat voidaan hyväksyä sallitun poikkeaman ylemmällä vaihteluvälillä, joka on esitetty jäljempänä taulukossa 3 ("sallitun poikkeaman 1-puoli" tai "sallitun poikkeaman 2-puoli").

Vitamiinien ja kivennäisaineiden osalta vähimmäispuolen poikkeamien osalta sovelletaan vain mittausepävarmuutta, kun taas enimmäispuolen poikkeamat voidaan hyväksyä sallitun poikkeaman ylemmällä vaihteluvälillä, joka on esitetty jäljempänä taulukossa 3 ("sallitun poikkeaman 1-puoli"). Jäsenvaltioiden valvontaviranomaiset mittaavat lisäksi asetuksella (EY) N:o 1925/2006 säänneltyjen elintarvikkeisiin lisättyjen vitamiinien ja kivennäisaineiden pitoisuuksia valvoakseen, ovatko ne ravintoarvomerkinnöissä ilmoitettujen vitamiini- ja kivennäisainepitoisuuksien mukaiset. Alemmaan puoleen eli arvoihin, jotka alittavat elintarvikkeisiin lisättyjen vitamiinien ja kivennäisaineiden ilmoitetut arvot, sovelletaan sallittua poikkeamaa, johon sisältyy vain mittausepävarmuus, kun taas ilmoitetun arvon ylittävien arvojen osalta voidaan hyväksyä poikkeamat ilmoitettuun arvoon sallitun poikkeaman ylemmällä vaihteluvälillä, joka esitetään taulukossa 3 ("sallitun poikkeaman 1-puoli").

**Taulukko 3: Elintarvikkeiden ja ravintolisien sallitut poikkeamat valvottaessa, ovatko ravintoaineiden ja muiden aineiden tasot asetuksessa (EY) N:o 1924/2004 täsmennettyjen tasojen mukaiset, ja valvottaessa asetuksen (EY) N:o 1925/2006 mukaisesti elintarvikkeisiin lisättävien vitamiinien ja kivennäisaineiden tasoja**

	Elintarvikkeiden ja ravintolisien sallitut poikkeamat	
	Sallitun poikkeaman 1-puoli (sisältää mittausepävarmuuden täsmennetyllä puolella, + tai -)	Sallitun poikkeaman 2-puoli
<b>Vitamiinit</b>	+50 %**	- mittausepävarmuus
<b>Kivennäisaineet</b>	+45 %	- mittausepävarmuus
<b>Hiihihydraatit*, Proteiini*, Kuitu*</b>	<10 g / 100 g: +4 g 10–40 g / 100 g: +40 % >40 g / 100 g: +16 g	- mittausepävarmuus - mittausepävarmuus - mittausepävarmuus
<b>Sokerit*</b>	<10 g / 100 g: -4 g 10–40 g / 100 g: -40 % >40 g / 100 g: -16 g	+ mittausepävarmuus + mittausepävarmuus + mittausepävarmuus
<b>Rasva*</b>	<10 g / 100 g: -3 g 10–40 g / 100 g: -40 % >40 g / 100 g: -16 g	+ mittausepävarmuus + mittausepävarmuus + mittausepävarmuus
<b>Tyydyttyneet rasvat*</b>	<4 g / 100 g: -1,6 g ≥4g / 100 g: -40 %	+ mittausepävarmuus + mittausepävarmuus
<b>Kertatyydyttymättömät rasvat*, Monityydyttymättömät rasvat*</b>	<4 g / 100 g: +1,6 g ≥4g / 100 g: +40 %	- mittausepävarmuus - mittausepävarmuus
<b>Natrium</b>	<0,5 g / 100 g: -0,3 g ≥0,5 g / 100 g: -40 %	+ mittausepävarmuus + mittausepävarmuus
<b>Suola</b>	<1,25 g / 100 g: -0,75 g ≥1,25 g / 100 g: -40 %	+ mittausepävarmuus + mittausepävarmuus

\* Ei sovelleta alaryhmiin

\*\* nesteessä esiintyvän C-vitamiinin osalta voidaan hyväksyä korkeampi sallitun poikkeaman yläraja

### **Esimerkki 3:**

- Elintarvike, johon on lisätty C-vitamiinia ja josta esitetään väite ”C-vitamiinin lähde” ja joka ei sisällä luontaisesti C-vitamiinia.
- Väitteen käytön edellytykset: 15 % päivittäisestä saannin vertailuarvosta (80 mg) / 100 g = 12 mg C-vitamiinia / 100 g
- Tuotteen ravintoarvoilmoitus: C-vitamiinia: 12 mg / 100 g
- Kohdassa 6 esitettyjen pyöristyssääntöjen mukaan tämä tarkoittaa 11,5 – 12,4 mg C-vitamiinia / 100 g.

Tapaus 1) Virallisessa valvonnassa havaitaan, että C-vitamiinipitoisuus on 9,6 mg / 100 g; mittausepävarmuus on ± 1,92 mg / 100 g (tässä analyysissä oletetaan mittausepävarmuudeksi 20 %): 9,6 + 1,92 = 11,52; tuotteen havaitaan olevan sallitun poikkeaman vaihteluvälin sisällä kohdassa 5.1 esitettyjen kriteerien mukaisesti.

Tapaus 2) Virallisessa valvonnassa havaitaan, että C-vitamiinipitoisuus on 9,5 mg ± 1,9 mg / 100 g; (tässä analyysissä oletetaan mittausepävarmuudeksi 20 %): arvo on sallitun poikkeaman alemman vaihteluvälin ulkopuolella kohdassa 5.1 esitettyjen kriteerien mukaisesti ja olisi otettava huomioon kohta 2.4, jossa annetaan esimerkkejä seikoista, jotka on otettava huomioon, jos mitattu arvo on ilmoitetun arvon sallitun poikkeaman ulkopuolella.

Tapaus 3) Virallisessa valvonnassa havaitaan, että C-vitamiinipitoisuus on 17 mg / 100 g, joka on sallitun poikkeaman ylemmän vaihteluvälin sisällä kohdassa 5.1 esitettyjen kriteerien mukaisesti; sallitun poikkeaman yläraja on yhtä kuin ylempi arvo (tässä 12,4 mg) plus C-vitamiinin sallitun poikkeaman yläraja, joka on 50 % (ks. taulukko 3); (50 % 12,4:stä = 6,2);  $12,4 + 6,2 = 18,6$  mg / 100 g, ja kohdassa 6 esitettyjen pyöristysohjeiden mukaan sallittu enimmäispoikkeama on 19 mg / 100 g.

Tapaus 4) Virallisessa valvonnassa havaitaan, että C-vitamiinipitoisuus on 23 mg / 100 g, joka on sallitun poikkeaman ylemmän vaihteluvälin ulkopuolella kohdassa 5.1 esitettyjen kriteerien mukaisesti (ks. tapaus 3); tässä olisi otettava huomioon kohta 2.4, jossa annetaan esimerkkejä seikoista, jotka on otettava huomioon, jos mitattu arvo on ilmoitetun arvon sallitun poikkeaman ulkopuolella.

#### **Esimerkki 4:**

- Elintarvike, josta esitetään väite ”vähemmän rasvaa”; vastaavan tuotteen rasvasisältö on 40 g.
- Väitteen käytön edellytykset: vähintään 30 % vähemmän rasvaa verrattuna vastaavaan tuotteeseen
- Tuotteen ravintoarvoilmoitus: rasvaa: 28 g / 100 g
- Kohdassa 6 esitettyjen pyöristyssääntöjen mukaan tämä tarkoittaa 27,5 – 28,4 g rasvaa /100 g.

Tapaus 1) Virallisessa valvonnassa havaitaan, että rasvapitoisuus on 29 g / 100 g; mittausepävarmuus on  $\pm 0,87$  g / 100 g (tässä analyysissä oletetaan mittausepävarmuudeksi  $\pm 3$  %); tuotteen havaitaan olevan sallitun poikkeaman vaihteluvälin sisällä kohdassa 5 esitettyjen kriteerien mukaisesti, koska havaittu arvo miinus mittausepävarmuus on ilmoitetun arvon hyväksyttävän vaihteluvälin sisällä;  $29 - 0,87 = 28,13$  g / 100 g, ja kohdassa 6 esitettyjen pyöristysohjeiden mukaan sallittu enimmäispoikkeama on 28 g / 100 g.

Tapaus 2) Virallisessa valvonnassa havaitaan, että rasvapitoisuus on  $30 \pm 0,9$  g / 100 g; (tässä analyysissä oletetaan mittausepävarmuudeksi  $\pm 3$  %); arvo on sallitun poikkeaman ylärajan ulkopuolella, koska havaittu arvo miinus mittausepävarmuus on ilmoitetun arvon hyväksytyn vaihteluvälin ulkopuolella:  $30 - 0,9 = 29,1$  g / 100 g ja kohdassa 6 esitettyjen pyöristysohjeiden mukaan sallittu enimmäispoikkeama on 29 g / 100 g ja olisi otettava huomioon kohta 2.4, jossa annetaan esimerkkejä seikoista, jotka on otettava huomioon, jos mitattu arvo on ilmoitetun arvon sallitun poikkeaman ulkopuolella.

Tapaus 3) Virallisessa valvonnassa havaitaan, että rasvapitoisuus on 20 g / 100 g, joka on sallitun poikkeaman alemman vaihteluvälin sisällä kohdassa 5 esitettyjen kriteerien mukaisesti; sallitun poikkeaman alaraja on yhtä kuin alempi arvo (tässä 27,5 g) miinus (taulukon 3 tietojen perusteella) 40 % 27,5:stä, joka on yhtä kuin 11 g;  $27,5 - 11 = 16,5$  g/100 g, pyöristettynä 17 g/100 g.

Tapaus 4) Virallisessa valvonnassa havaitaan, että rasvapitoisuus on 16 g / 100 g, joka on sallitun poikkeaman alemman vaihteluvälin ulkopuolella kohdassa 5 esitettyjen kriteerien mukaisesti (ks. tapaus 3); tässä olisi otettava huomioon kohta 2.4, jossa annetaan esimerkkejä seikoista, jotka on otettava huomioon, jos mitattu arvo on ilmoitetun arvon sallitun poikkeaman ulkopuolella.

**5.2 Ravintoaineiden tai muiden aineiden, joista on esitetty väitteitä, ilmoitetut arvot ylittävät vähimmäistasot tai alittavat enimmäistasot, jotka on täsmennetty tällaisten väitteiden käyttöedellytyksissä, siinä määrin, että jos taulukon 1 (muut elintarvikkeet kuin ravintolisät) tai taulukon 2 (ravintolisät) mukaisia sallittuja poikkeamia sovelletaan näihin ilmoitettuihin arvoihin, sallitun poikkeaman vaihteluväli kokonaisuudessaan ei ole päällekkäinen ravintoaineiden tai muiden aineiden niiden tasojen kanssa, joka on täsmennetty väitteiden käyttöedellytyksissä**

**tai**

**elintarvikkeisiin lisättyjen vitamiinien ja kivennäisaineiden ilmoitetut arvot ylittävät vitamiinien ja kivennäisaineiden vähimmäistasot, joita edellytetään elintarvikkeessa asetuksen (EY) N:o 1925/2006 säännösten mukaisesti, siinä määrin, että jos taulukon 1 mukaisia sallittuja poikkeamia sovelletaan näihin ilmoitettuihin arvoihin, sallitun poikkeaman vaihteluväli kokonaisuudessaan ei ole päällekkäinen vitamiinien ja kivennäisaineiden niiden vähimmäistasojen kanssa, joita edellytetään elintarvikkeessa asetuksen (EY) N:o 1925/2006 säännösten mukaisesti**

Tässä tapauksessa sovelletaan sallitun poikkeaman arvoja taulukosta 1 (muut elintarvikkeet kuin ravintolisät) ja taulukosta 2 (ravintolisät).

### **Esimerkki 5:**

- Elintarvike, johon on lisätty C-vitamiinia ja josta ei esitetä väitettä.
- C-vitamiinin vähimmäismäärä / 100 g tuotetta: 15 % päivittäisestä saannin vertailuarvosta (80 mg) / 100 g = 12 mg C-vitamiinia / 100 g
- Tuotteen ravintoarvoilmoitus: C-vitamiinia: 24 mg / 100 g
- Kohdassa 6 esitettyjen pyöristyssääntöjen mukaan tämä tarkoittaa 23,5 – 24,4 mg C-vitamiinia / 100 g.
- Jos sovelletaan C-vitamiinin sallittuja poikkeamia taulukosta 1 (-35 % + 50 %), saadaan sallitun poikkeaman alaraja: alempi arvo (23,5) miinus 35 %; (35 % 23,5:stä = 8,225 mg) = 15,275 mg/100 g, ja kohdassa 6 esitettyjen pyöristysohjeiden mukaan sallittu vähimmäispoikkeama on 15 mg / 100 g; tämä arvo ylittää tuotteelta edellytetyn vähimmäistason (12 mg/100 g), minkä vuoksi sovelletaan 5.2 kohdassa selitetyjä säännöksiä ja taulukon 1 mukaisia sallittuja poikkeamia.
- Sallitun poikkeaman yläraja: ylempi arvo (24,4) plus taulukon 1 mukainen C-vitamiinin sallitun poikkeaman yläraja (kohta 3), joka on 50 % (50 % 24,4:stä = 12,2 mg) = 36,6 mg/100 g, ja kohdassa 6 esitettyjen pyöristysohjeiden mukaan sallittu enimmäispoikkeama on 37 mg / 100 g.
- Jos virallisessa valvonnassa havaitaan, että C-vitamiinipitoisuus
  - on vaihteluvälillä 15–37 mg/100 g, tuotteen katsotaan olevan sallitun poikkeaman vaihteluvälin sisällä kohdassa 5.2 esitettyjen kriteerien perusteella;
  - on ilmoitetun arvon ja sallitun poikkeaman alemman vaihteluvälin välillä, olisi syytä valvoa, noudatetaanko kohtaa 2.3;
- - on vaihteluvälin 15–37 mg /100 g ulkopuolella, olisi otettava huomioon kohta 2.4, jossa annetaan esimerkkejä seikoista, jotka on otettava huomioon, jos mitattu arvo on ilmoitetun arvon sallitun poikkeaman ulkopuolella.

**5.3 Ravintoaineiden tai muiden aineiden, joista on esitetty väitteitä, ilmoitetut arvot ylittävät vähimmäistasot tai alittavat enimmäistasot, jotka on täsmennetty tällaisten väitteiden käyttöedellytyksissä, siinä määrin, että jos taulukon 1 (muut elintarvikkeet kuin ravintolisät) tai taulukon 2 (ravintolisät) mukaisia sallittuja poikkeamia sovelletaan näihin ilmoitettuihin arvoihin, sallitun poikkeaman vaihteluväli kokonaisuudessaan on päällekkäinen ravintoaineiden tai muiden aineiden niiden tasojen kanssa, joka on täsmennetty väitteiden käyttöedellytyksissä**

**tai**  
**elintarvikkeisiin lisättyjen vitamiinien ja kivennäisaineiden ilmoitetut arvot ylittävät vitamiinien ja kivennäisaineiden vähimmäistasot, joita edellytetään elintarvikkeessa asetuksen (EY) N:o 1925/2006 säännösten mukaisesti, siinä määrin, että jos taulukon 1 mukaisia sallittuja poikkeamia sovelletaan näihin ilmoitettuihin arvoihin, sallitun poikkeaman vaihteluväli kokonaisuudessaan on päällekkäinen vitamiinien ja kivennäisaineiden niiden vähimmäistasojen kanssa, joita edellytetään elintarvikkeessa asetuksen (EY) N:o 1925/2006 säännösten mukaisesti**

Tällöin jos ravintoaineista tai muista aineista esitetään ravitsemus- tai terveystäite, suuruusluokaltaan taulukossa 3 kohdassa ”sallitun poikkeaman 1-puoli” määriteltyä sallitun poikkeaman vaihteluväliä sovelletaan niiden ravintoaineiden tai muiden aineiden vähimmäis- tai enimmäistasoihin, joista on esitetty väitteitä, tällaisten väitteiden esittämistä koskevien käyttöedellytysten mukaisesti.

Elintarvikkeisiin asetuksen (EY) N:o 1925/2006 mukaisesti lisättyjen vitamiinien ja elintarvikkeiden osalta suuruusluokaltaan taulukossa 3 kohdassa ”sallitun poikkeaman 1-puoli” määriteltyä sallitun poikkeaman vaihteluväliä sovelletaan niiden vitamiinien ja kivennäisaineiden vähimmäistasoihin, joiden edellytetään esiintyvän elintarvikkeessa asetuksen (EY) N:o 1925/2006 säännösten mukaisesti.

Kohdassa 5.3 kuvattuun sallitun poikkeaman vaihteluväliin sisältyy mitattuun arvoon liittyvä mittausepävarmuus. Sen vuoksi mittausepävarmuutta ei tarvitse enää ottaa huomioon päätettäessä, onko mitattu arvo ilmoitetun arvon mukainen.

### Esimerkki 6:

- Kiinteä elintarvike, josta on esitetty väite ”vähäsokerinen”
- Väitteen käytön edellytykset: enintään 5 g sokeria / 100 g
- Tuotteen ravintoarvoilmoitus: sokereita: 4,1 g / 100 g
- Kohdassa 6 esitettyjen pyöristysohjeiden mukaan tämä tarkoittaa 4,05 – 4,14 g sokereita / 100 g.
- Jos sovelletaan sokereiden sallittuja poikkeamia taulukosta 1 ( $\pm 2$  g) saadaan sallitun poikkeaman yläraja: ylempi arvo (4,14) + 2 g = 6,14 g / 100 g, ja kohdassa 6 esitettyjen pyöristysohjeiden mukaan sallittu enimmäispoikkeama on 6,1 g / 100 g; taulukon 1 mukainen sallitun poikkeaman vaihteluväli on päällekkäinen enimmäistason 5 g sokereita / 100 g kanssa esitetyn väitteen käyttöedellytysten mukaisesti. Sen vuoksi sovelletaan 5.3 kohdassa selitetyjä säännöksiä; taulukossa 3 kohdassa ”sallitun poikkeaman 1-puoli” määriteltyä suuruusluokkaa (-4 g) sovelletaan väitteen käyttöedellytyksissä täsmennettyyn sokereiden enimmäistason (5 g). Kohdassa 6 esitettyjen pyöristysohjeiden mukaan sallittu enimmäispoikkeama on 5,0 g ja sallittu vähimmäispoikkeama 1,0 g.
- Jos virallisessa valvonnassa havaitaan, että sokeripitoisuus
- - on vaihteluvälillä 1,0–5,0 g / 100 g, tuotteen katsotaan olevan sallitun poikkeaman vaihteluvälin sisällä kohdassa 5.3 esitettyjen kriteerien perusteella;
- - on vaihteluvälin 1,0–5,0 g / 100 g ulkopuolella, olisi otettava huomioon kohta 2.4, jossa annetaan esimerkkejä seikoista, jotka on otettava huomioon, jos mitattu arvo on ilmoitetun arvon sallitun poikkeaman ulkopuolella.

### **5.4 Ravintoaineista tai muista aineista esitetään väite, jossa täsmennetään taso, joka ylittää tällaisten väitteiden käytön edellytyksissä täsmennetyn vähimmäistason tai alittaa enimmäistason**

Sen varmistamiseksi, että ravitsemus- tai terveysväitteillä ei johdeta kuluttajia harhaan, tässä tapauksessa sovelletaan 5.1 kohdassa esitettyjä säännöksiä.

### Esimerkki 7:

- Elintarvike, josta esitetään väite ”runsaskuituinen”, sisältää 12 g kuitua / 100 g; sisältää vain 2 g kuitua / 100 kcal.
- Väitteen käytön edellytykset: vähintään 6 g kuitua / 100 g
- Tuotteen ravintoarvoilmoitus: kuitua: 12 g / 100 g
- Kohdassa 6 esitettyjen pyöristyssääntöjen mukaan tämä tarkoittaa 11,5 – 12,4 g kuitua / 100 g.
- Väitteessä esitetty kuitujen taso ylittää väitteen käytön edellytyksissä täsmennetyn vähimmäistason (6 g / 100 g). Tämän vuoksi sovelletaan 5.4 kohdassa selitetyjä säännöksiä eli sovelletaan kohtaa 5.1.

Tapaus 1) Virallisessa valvonnassa havaitaan, että kuitupitoisuus on 9,6 g / 100 g; mittausepävarmuus on  $\pm 1,92$  g/100 g (tässä analyysissä oletetaan mittausepävarmuudeksi 20 %) eli  $9,6 + 1,92 = 11,52$  g; mittausepävarmuus voi selittää sitä, että havaittu arvo alittaa ilmoitetun arvon; tuotteen havaitaan olevan sallitun poikkeaman vaihteluvälin sisällä kohdassa 5.1 esitettyjen kriteerien mukaisesti.

Tapaus 2) Virallisessa valvonnassa havaitaan, että kuitupitoisuus on  $8,1 \text{ g} \pm 1,62 \text{ g}$  / 100 g; (tässä analyysissä oletetaan mittausepävarmuudeksi 20 %) eli  $8,1 + 1,62 = 9,72$  g; arvo on sallitun poikkeaman alemman vaihteluvälin ulkopuolella kohdassa 5.1 esitettyjen kriteerien mukaisesti ja olisi otettava huomioon kohta 2.4, jossa annetaan esimerkkejä seikoista, jotka on otettava huomioon, jos mitattu arvo on ilmoitetun arvon sallitun poikkeaman ulkopuolella.

Tapaus 3) Virallisessa valvonnassa havaitaan, että kuitupitoisuus on 14,5 g / 100 g, joka on sallitun poikkeaman ylemmän vaihteluvälin sisällä kohdassa 5.1 esitettyjen kriteerien mukaisesti; sallitun poikkeaman yläraja on yhtä kuin ylempi arvo (tässä 12,4 g) plus kuidun sallitun poikkeaman yläraja, joka on + 40 % (ks. taulukko 3); (40 % 12,4:stä = 4,96);  $12,4 + 4,96 = 17,36$  g / 100 g, ja kohdassa 6 esitettyjen pyöristysohjeiden mukaan sallittu enimmäispoikkeama on 17 g / 100 g.

Tapaus 4) Virallisessa valvonnassa havaitaan, että kuitupitoisuus on 18,1 g / 100 g, joka on sallitun poikkeaman ylemmän vaihteluvälin ulkopuolella kohdassa 5.1 esitettyjen kriteerien mukaisesti (ks. tapaus 3); tässä olisi otettava huomioon kohta 2.4, jossa annetaan esimerkkejä seikoista, jotka on otettava huomioon, jos mitattu arvo on ilmoitetun arvon sallitun poikkeaman ulkopuolella.

## 6. PYÖRISTYSOHJEET ELINTARVIKKEITA KOSKEVILLE RAVINTOARVOVÄITTEILLE

Pyöristysohjeet ovat yksi tekijä, joka vaikuttaa sallittujen poikkeamien asettamiseen; myös se, monenko merkitsevän numeron tai desimaalin tarkkuudella luvut ilmoitetaan, jottei anneta kuvaa tarkkuustasosta, joka ei pidä paikkaansa. Ilmoitettujen arvojen pyöristysohjeet olisi otettava huomioon arvioitaessa, onko valvontaviranomaisen analyysissä määrittämä arvo sallittujen poikkeamien sisällä.

Pyöristysohjeiden mukaan esimerkiksi proteiinin ilmoitettu arvo 12 g (proteiinia koskevaa väitettä ei ole esitetty) voi edustaa arvoa, joka on saatu laskelmissa tai analyysissä ja joka sijoittuu välille 12,4 g – 11,5 g.

- Sallitun poikkeaman marginaaleja olisi sovellettava enimmäis- ja vähimmäisarvoihin, jotka voidaan pyöristää ilmoitettuun arvoon, tässä tapauksessa 12,4 g ja 11,5 g.
- Tässä tapauksessa kohdassa 3 yksilöity sallittu poikkeama on  $\pm 20\%$ , josta saadaan ylemmän puolen sallittu poikkeama laskemalla 12,4 g plus 20 % eli yhteensä 14,88 g, pyöristettynä 15 g.
- Jos analyysin perusteella määräksi saadaan 15 g, tämän katsotaan olevan sallitun poikkeaman sisällä; 16 g ei ole.

Toinen pyöristysohjeisiin liittyvä seikka on sellainen ravintoaineiden määrä, jota voidaan pitää vähäisenä ja jonka voidaan siksi ilmoittaa olevan ”0” tai ”<x g”, kuten taulukossa 4, jossa annetaan arvo x:lle tiettyjen ravintoaineiden osalta. Vaihtoehtoisesti voidaan merkitä ”sisältää vähäisiä määriä ...”.

**Taulukko 4: Pyöristysohjeet elintarvikkeiden ravintoarvomerkinnöissä olevan ravintoarvoilmoituksen osalta**

Ravintoaine	Määrä	Pyöristys
Energia		lähin 1 kJ/kcal (ei desimaaleja)
Rasva*, hiilihydraatit*, sokerit*, proteiini*, kuitu*, polyolit*, tärkkelys*	$\geq 10$ g / 100 g tai ml	lähin 1 g (ei desimaaleja)
	$< 10$ g ja $> 0,5$ g / 100 g tai ml	lähin 0,1 g
	ei havaittavia määriä tai pitoisuus $\leq 0,5$ g / 100 g tai ml	”0 g” tai ”<0,5 g” voidaan ilmoittaa
Tyydyttyneet rasvat* Kertydyttymättömät rasvat*, Monitydyttymättömät rasvat*	$\geq 10$ g / 100 g tai ml	lähin 1 g (ei desimaaleja)
	$< 10$ ja $> 0,1$ g / 100 g tai ml	lähin 0,1 g
	ei havaittavia määriä tai pitoisuus $\leq 0,1$ g / 100 g tai ml	”0 g” tai ”<0,1 g” voidaan ilmoittaa
Natrium	$\geq 1$ g / 100 g tai ml	lähin 0,1 g
	$< 1$ g ja $> 0,005$ g / 100 g tai ml	lähin 0,01 g
	ei havaittavia määriä tai pitoisuus $\leq 0,005$ g / 100 g tai ml	”0 g” tai ”<0,005 g” voidaan ilmoittaa
Suola	$\geq 1$ g / 100 g tai ml	lähin 0,1 g
	$< 1$ g ja $> 0,0125$ g / 100 g tai ml	lähin 0,01 g
	ei havaittavia määriä tai pitoisuus $\leq 0,0125$ g / 100 g tai ml	”0 g” tai ”<0,01 g” voidaan ilmoittaa
Vitamiinit ja mineraalit	A-vitamiini, foolihappo, kloridi, kalsium, fosfori, magnesium, jodi, kalium	3 merkitsevää numeroa
	Kaikki muut vitamiinit ja kivennäisaineet	2 merkitsevää numeroa

\* Ei sovelleta alaryhmiin